

Sigle: SP

Aufbewahrungsort: Nationalbibliothek St. Petersburg

Signatur: Fond 955 op. 2 Nr. 51

[141r,01]ANcelmus was en hillich man

He hadde dar langhe na ftan

Dat he gherne wolde weten

Wat vnse here hadde befeten

Nu moghe gij horen wo he dede

He was ftede an fynem bede

Beyde dach unde nacht

An fynem knen dat he lacht

He fprack maria blogende rofe

Eyn lilie vnde en cittelofe

Godes dure balfemes fchrin

Lat my dyner hutē wesen fchin

Dat du my moteft de rede faghen

Der ick dy gherne wolde vraghen

Ich wolde nu an deffer ftunde

Horen vte dynes fulues mūde

Wat vnsem heren is be#fchen

[141v,01]Dat du mid dynen oghen heft fen

Kunde ick dat nu hijr vor#weruen

Denne fo wolde ick vrolikē fteruē

Deffes plach he mēich yar

To#leften word fē eme apenbar

Gar fchone fē ene an finē bede vant

Se fprack to eme alto#hand

ANcelme fint ick han vornamē

Dor din beth bin ik her#kamē

Van dem hēmel hir to dy

Nu saghe wat du wult my

Do ancelmus dat vornam

Dat maria to eme quam

He vorfchrickede do he fē sach

To#hand maria tho em fprak

Ancelme nu en vruchte nicht
Lad my de rede wesen bericht
[142r,01]Wor#vmme du my heft gheladen
Nu sprick my to dy en schal nicht schade
Ancelmus de vel uppe fine kne
Eme was wol unde em was we
Eme was leue vnd em was lede
Vil beuede he sprack deſſe rede
Maria du reyne koniginne
Ick beghere mid alle mynē finne
Dat ick gherne hadde weten
Wat din leue sone hedde beſetē
Wo he fi tho dode kamen
Wente ick warlikē hebbe vornamē
Do eme de marter erft beſchacht
Dat du nacht vnde dach
Stede by eme biſt ghebleuē
De ewāgeliften hebbē gheſcreuē
Malk wol ſaghet dat he hat ſen
[142v,01]Men ſe dreghen nicht auer#en
Se hebben ghe#gan tho vñ van
Dar#vme ſo en wet ik nenē man
De my de warheid moghe ſaghen
Van fynē groten yamer plaghē
De em tho quemen alghe#meyne
Mer du leue iūcfrouwe alleyne
Vmme dat ſo wil ik vragē dy
Vil eddele iūcfrouwe berichte my
Ancelme du bekoreſt my ſo fere
Ick wil dy ſaghen nyge mere
De ſchalt||u wol vorſtan
Vnde louen de ſunder wan
Scholde ick di ſaghen de grotē nod
Dar#van myn sone let den dod
Wo de yoden mid vngheuoghen
So yamerliken ſe ene ſloghen

[143r,01]Myn herte mochte my dar#vā to#brekē

Scholde ick dat al#ghe#meyne fprekē

Dat ick mid mynē oghen an#sach

Mer dat ik nū nicht troren mach

Sint dat god m̄y eghene troft

De my van der forghe heft ghe#loft

Nu wil ick dy der warheid ghen

Allent dat ick hebbe ghe#fen

Maria erft wil ick dy vraghen

Ick bidde dat du my willeft fagē

Wo quam dat erft tho praghen

Dat din fone word ghe#vanghē

Ancelme nū wil ick dy vrag

Id fchude an deme gudē donner#dage

Dat he mid synen iūgheren fad

Lefliken dat he mid ene ad

He gaff ene fin vlefk v̄n blod

[143v,01]Dat he vor fe fodder gud

He dede ok mer dorch fine gute

He dwoch ene alle ere vote

Do he ene de vote hadde ghe#dwagē

He begunde yamerlikē claghen

He fprak ick saghe iuw vorwar

He fit hijr al in der fchar

De lefliken mid uns ed

Dat he hute my vor#red

De ward dar#v̄me vor#laren

He were vele beth al unghedorē

[[M]]aria deffe fwaren word

Do de iūgheren haddē ghe#hord

Do floghen fe de houede nedder

Se en|fpreken dar nicht wedder

Do fe horeden deffe rede

Ene was fo yamerliken lede

[144r,01]De ene fach den anderen an

Johannes de was fo fere beftan

Dat he was alfe en dode ghefchapē
Vppe gades bruft word he entflapē
Se repen alle leue here
Segghe vns den rechten droghenere
Lad id wesen uns bericht
Eyn yewelk sprak leue meyster myn
Petrus de sprak leue meyster myn
Ok wet ik dat ick des nicht en bin
Nūmer#mere wil ik dy aff#ftan
Ik wil my laten myt dy van
Ok spreke ick were des nod
Ik wil mid dy gan an den dod
Maria wat sprak vnse here
Do se vor#feken aldus fere
Unde do he de groten word
[144v,01]Van funte petr⁹ hadde ghehord
He sprack petre ick wil dy zaghen
Du schalt noch also fere vorfagē
Er de hane kreget schalt||u ghen
Dat du my nicht mid oghē heft fen
Maria do se deffe rede dreuen
Wor was iudas do ghebleuen
Judas de lep alto#hand
Dar he de vorften der yodē vant
He sprak wat wil gij my gheue
Ick hebbe nu eyn dinck ghe#dreue
Ick wil iuw wifen enen man
Dar ghij hebbē langhe na ftan
Mynen meyster ihm crift
Do gheuen se eme mid groter lift
Druttich pēninghe in sine hand
He sprak iuw schal wesen bekand
[145r,01]Dat myn meyster ihesus
Vnde fyn iūghere iacobus
De find so lick an eyner bere
Dat gy konen nūmer#mere

Ere antlad underfcheyden
Dar#ūme fcholde gy dar#na beidē
Wen ick kuffē vor|fyne mund
Den fcholde ghij an der#fuluē ftund
Myd harden dinghen taften an
Dat is yo de rechte man
Liftliken fchole gy ene leyden
Dat he nicht moghe van iuw fcheidē
Maria wor was din fone do bleuē
Do iudas hadde dyt ghedreuen
Myn fone ghinck an eynē garden
Dar he fyne iūgheren wolde wardn
He fprak ick wil van iuw ghan
[145v,01]Vnde beden mynē vader an
Gy fcholen|waken unde beden
Dat gy nicht an bekoringhe treden
Maria wat weren fyne bede
De he fynē vader dede
Ancelme em was fo rechte we
He fettede sick nedder an de kne
He fprack vader mylde god
Ick mot vor#vullen din ghe#bod
Ick bin bedrouet wēte an den dot
Van der yamerliken not
De my hute is bereid
Vnde deme my van de iodē deit
Ick bidde doch leue vader myn
Mach dat an dinen huldē fin
Dat my de pyne vore#ga
Unde my de martir nicht befta
[146r,01]Do#noch vader wo dat fy
Dyn wille fchal fchen by my
Ick wil der pyne nicht ent#vlen
Wat du bift dat fchal fchen
Maria nu wil ick fyn bericht
Word he twidet edder nicht

Eyn ſtemne antwerde em wedder
Van dem hēmele hijr nedder
He ſprak du ſchalt ſtede weſen
Du ſchult der pyne wol ghenefen
Din vader wil dor dynen dot
Den mȳfchen loſen ut der not
Maria vor#ūme dede he deſſe bede
Was eme van anghefte alfo lede
Dat he vruchtete alfo fere
Wente he was god unde here
Ancelme dat wil ick dy ſagen
[146v,01]Vor dre dinck moſt||e vor#zaghen
Sin moder was ey reyne maghet
Dar het he erft ūme vorſaghet
Se het ene knenlikē up#ghe#taghē
Jūcfrouwen brufte heft he gheſagē
He was ok van konynghes flechte
Dar#ūme ſchalt||u prouen rechte
Eddele lude warden ſe ghe#flagē
Du|| können nicht vele ſwares vorſagē
Van grauen luden dat was de not
Dar#ūme vruchtete he den dot
Maria nu wil ick dy vraghen
De anderen ſake ſchalt||u my faghē
De ander ſake de was dat
Dar he vor#uruchtet hat
De angheft dede eme fulke not
Dat uan finem liue Ulot
[147r,01]Swet dat was clar blot
Dat vor eme an der erde ſtod
Maria nu berichte my
Wat de drudde ſake fy
Dat wil ick dy faghē alto#hand
Alle dinck was eme wol bekand
He was god unde ſach dat leyd
Dat tho ſynē liue was bereid

He wofte ock dat ene de ioden
Wolden iamerliken doden
Hir#ūme was he fere beftan
Vnde bedede finen uader an
Maria dit hebbe ick wol ghe#hord
Berichte my de rede vord
Do he led uan finem bede
He ginck wedder an de|ftede
Dar he fine iūgheren wufte
[147v,01]Eyn lach up des ander bruftē
Unde weren yamerliken fchapē
Van groter leyde vynt he fe flapē
He fprak ene to myt finem mūde
Wo#node gy eyne cleyne ftunde
Wakeden alfo ick iuw hebbe bedē
Set iudas de kūmet here#treden
Deme gheid nen flap an
Mid enē kuffe wil he my van
Maria leue iūcfrowe faghe
Wo brochte iudas dat to#wege
An der ftunde dat ghe#fchach
Dat iudas mynen fone fach
He quam lopende myd der vard
Dar her mynes kindes war ward
Recht alfo en douendich hund
He kuffede ene vor fine mund
[148r,01]He fprak god dy meyfter myn
He fprak weder dat moſte fin
Dat du my fcholdefc alfo vor#radē
Do quemen de ioden her#waden
Mit kulen uñ mit fcharpē ſperen
Myn fone fprak wen foke gi herē
fe fpreken iħm den foke we
He fprak ik bin id do vellen fe
Twyge up de erden dale
He fprak to dem drudden male

Soke gy my fo taftet my an
Vnde latet myne iūgherē gan
Tho#hand word he an#ghrepen
Vnde begunden ene hen#toflapē
Maria nu berichte my
Weren de iūgheren al dar#by
Do ene de ioden grepen an
[148v,01]Edder weren fē van eme ghe#ghan
Ancelme dar en bleff nicht en man
Se weren alle uan eme ghe#ghan
He ftund alleyne ut#ghescheret
Mer petrus hadde dar ein fwerd
Dat#fulue ruckede he hir#vore
Unde houw denem iodē aff dat ore
Do myn fone dat an#fach
He makede ene fund unde fprak
To petro deffer fuluē rede
Stick din fwerd an de fchede
We myd fwerden wil kiuen
De mot dar#vnder bliuen
Meineft||u wolde ick my weren
Ick wolde my bet entweren
Behouede ick yenighe lude
Myn vader fende my wol hude
[149r,01]Wol dufent enghel fhare
De fcholden my wol werē apēbar
Maria ftundeft||u bi eme hard
Do he dus ghevangen ward
Ancelme du fcholt fin bericht
Ich en was dar leider nicht
Ich was finer worden bifter
To iohānes moder myner fufter
Was ick an dat hus ghe#ghan
Dar#ūme wofte ick dar#van
Maria wo heddeft||u finer vortegē
Wo mochte fin herte dat vordregē

Dat men ene toch alfo enē deff
Sint de dy was fo rechte leff
Ancelme hore do dit ghe#schach
Da was van hēnen ghan de dach
Id was spade unde dufter
[149v,01]Ick was leyder harde bifter
Wor ick ene foken konde
Ock wo#node ik ene ftūde hedde feten
Wen ik hedde fyne not gheghewetē
Maria nū du dar nicht van
Wiftest we led id dy vorftan
Hore yamerlikē not
Wo fachte dat id my ent#bod
De iungheren quemē here lopē
So rechte yamerliken ropen
Eyn iewelk de rep ut finē mūde
Owe der yamerliken ftunde
Dat wy worden iu ghebaren
Maria nu is id alle vor#laren
De ioden hebbē an deffer ftunden
Dyn kint gheuangē vnde bunden
Leyder der en wet unfer nen
[150r,01]Wor fe myd eme henne#then
Der warheid kone wi nicht sagē
Efte fe ene hebbē dot gheflagē
Se toghen ene alfo enen deff
Wy weten nicht wor he bleff
Maria was dy do icht lede
Do du hordeft deffe rede
Ancelme dat mochteft||u prouē
War ick my mochte icht bedrouē
Myn herte wolde my tho#breken
Myn mund konde nicht spreken
Ick konde nocht horē edder fen
My en wolden nicht dregē de ben
Do weren uullenbracht de word

De ik van fyneone hadde hord
Do ick in de kerken ghinck
Symeon dar m̄y kind entfengh
[150v,01]In fine arme unde fprak
Maria du leueft noch den dach
Dat van yamere v̄nd van fmerte
Eyn fwerd fnid dor din herte
Ancelme dat was do ghe#fchen
Do ick den k̄umer hadde ghe#fen
Do quam an der#fuluen ftund
Dat fwerd an mynes hertē#grund
Maria wor#ūme leteft||u dar van
En woldeft du nicht to eme ghan
Ick unde maria magdalena
Lepen an der ftund allene
Do wy hadden deffe word
Swarliken van den iūgherē hord
Went dat wy an de ftede quemē
Dar wy mynē fone vor#nemen
Maria berichte my de rede
[151r,01]Was id an der#fuluen ftede
Dar he des auendes hadde feten
Vnde myd finen iungherē ghetē
Ancelme hore dat fchalt||u wetē
En de was annas ghe#heten
An fyn hus ward he ghebracht
Dar bleff he de langhe nacht
Dar vrageden fe ūme fine lere
Ok effte he gades fone were
He fprak wat is dat gij vragh;
Ik hebbe apenbare ghe#faghet
Nicht ftille weren myne word
Se hadde mennich man ggehord
De weten wol de maghe gij vraghē
de fcholen iuw de warheid faghen
Maria nu wil ick dy vraghen

Word he van annas wichte flagē
[151v,01] Ancelme dat fi di ghe#fecht
By eme ftund en fnode knecht
De mynen fone floch an dat ore
Unde fprak bift||u en dore
Schalt du dem bifchoppe fo to#fprekē
Dat wil ick hude an di wreken
Myn fone fprak du ynighe man
Wor#vme wult||u my al#dus flan
Hebbe ick ouele ghefproken
Dat heft du wol an my ghe#wrakē
Ofte ick den nicht arghes hebbe dan
Wor#vme fleift||u my dan
Maria faghe my vordan
Wat word em mer to leyde dan
Se deden eme grod vngheuoeh
Se nehmen enen witten dock
Se bunden eme de oghen tho
[152r,01] De nacht wente an den dach
De he mid oghen nū en|fach
Eme word vil fwar mānich flach
Welke tid fe ene hedden flaghen
So fpreken fe du fchalt uns faghē
Ofte du en recht profete fift
Van weme du gheflagen bift
Deffer fmaheid was gans vil
Se hadden myt eme mānich fpil
Maria wereft||u dar#by
Do fe floghen ene dat faghe my
Hore dat wil ik dy saghen
Myn rechten ymerliken claghen
Ick was an dat hus ghekomen
Do dat de iodē hadden vornamē
Se leten my fchuuen ut der dore
Dar vant ick alleyne vore
[152v,01] Marien magdalenen lopen

So rechte yamerliken ropen
Se fprak owy wer ik hir ynne
Maria reyne konynghyne
Wy vunden en gat an der want
Dar#to lepe my alle to#hant
Vnde feghen alle de nod
De me mynem fone bod
Maria vā alle fynē ghefynne
Was dar yenich man mid eme yne
Johānes ws dar#ȳne komē
De hadde petrū mede#namen
Do de vrouwe petrū fach
de de dore tho fluten plach
Se fprak du bift der iūgherē en
Ik hebbe dy ock mid eme fen
To#hand vā eme wort faghet
[153r,01]He fprak ik bin des nicht vor#maget
He ghinck bi dat vure ftan
Tho#hand quā dar en ander man
De fprak to em de#fuluen rede
He fprak he were dar nicht mede
To dem drudden male bi eden
He fprak he hadde nu en ghefen
Maria wat dede unfe here
Do petrus uorfakede alfo fere
Do van petro dit ghefchach
Myn fone ene do anfach
De hanen#kras word ggehord
Do dachte petrus an de word
De he horde van x̄po fpreken
Wo he finer fcholde vor#feken
He dachtete up de mere
He fcrigede alfo fere
[153v,01]Van riuven lep he ut der dore
Dar vant he yamerliken vore
My up der ftraten lopen

Scrigende wenende vnde ropen
Do my petrus an#fack
He word wenende vnde fprak
Den kūmer den ik lide
Dat is alle der werlde to fwide
Wo ene de hebbē gheflagē
Des en kan di nen mā faghen
Do lep petrus van mik
Vnder eynen ften uñ hudde fik
Maria nū lad my vorftan
Wat word eme mer to lede dan
Hore wo dat vort ghe#fchack
Des morgēs do up ghinck de dach
Annas hadde ene auer de nacht
[154r,01]Do word he cayfas ghebracht
Do me ene auer de ftratē toch
Wo fere ik to eme vloch
Do ik fin antlad anghefack
Do leuede ik nū fo leiden dach
Sin har weren eme aff#toghē
Blodich weren eme fin oghē
Sin andlat was em ghewūnd
Dat blod lep auer fine mūnd
Sin nefē was em to#ftot
Sine lezen weren eme be#blod
He was liker#wis ghe#than
Recht alfo en ut#fettich man
Vmme finen hals ik ene grep
Wo luder ftemne dat ick rep
Owe myn herte#leue fone
Wor is din grote fchone
[154v,01]Dar ick my to vrouwende plach
Wen ick din antlad an#ghefack
Owe unde wapen
Wo iamerliken bift||u ghefchapē
Vnde bift alfo en deff vorblint

Owe myn herte#leue kint
Dat was de yamer den ik dreff
Do me ene toch also enen deff
Maria nu berichte my
Do de yoden aldus van dy
Deffen groten yamer faghen
Wolden se dat wol vor#draghe
Ancelme dat schal di entferme
Se grepen my bi myne armen
Se toghen my va mynem sone
Se spreken my so vele to hore
Se schouen my hir unde dare
[155r,01]Se repen dat al apenbare
Ick wolde noch so vele pranghen
Ick scholde fulue bi eme hanghe
Dat volk qua to#famende gan
Also men ene scholde han
Maria haddeft||u yenighen wan
Dat he den ioden mochte entgan
Haddeft||u dar#to yenighe troft
Dat he fik fulue hedde loft
Ancelme dat scholt||u weten
welken troft ik hadde beften
Ik hopenede up sine wifen word
Wen de yoden hedden ghe#hord
Dat he mid finen wifen reden
Were quit va ene ghe#bleuen
Do he mangkt de lude quam
he ftund recht also en lam
[155v,01]Eme en ghinck nen word ut de mude
Rechte efte he nicht spreke konde
Maria nu berichte my
Was yenich hopen mer bi di
Ancelme du scholt fin bericht
De hopenede helpede my leider nicht
Ik hopenede dat my leue sone

De|de was fo knenlik unde fchone
Vnde fo rechte fuuerlick
Sin antlat was eme leflick
Wen fe dat haddē anghe#fen
Dat eme nicht quades were fchen
De fe fick fcholden entbermen
Do hadden de unfalighē armen
Sin antlat fo rechte fere to#flagē
Dat he van yamerlikē plaghen
Was vor#wandelt alfo fere
[156r,01]Recht efte he vt#fettich were
Maria wat fchult geuē eme de ioden
Dar fe en woldē ūme doden
Ancelme hore wat ik di faghe
Wo fe begundē ere claghe
Caifas leue here
Wy bringhē di enen droghenere
Van em fuluē horde wi fprekē
Wo he den tempel wolde to#brekē
Wen he den nedder hedde tho#flagē
So wolde he wedder bi dren dagē
Maken hele alfo he was
Do fprak to eme caiphas
Bift||u cristus dat saghe my
Myn fone fprak faghe ik dat di
So en wult||u des nicht louen
Men gi fcholen noch alle prouē
[156v,01]Vnde fcholen fen mit dē oghen an
Dat de hēmele fchal apene#ftan
So fchole gi des mÿfchen fone
Bi finē vader an deme trone
Sitten fen to der vorderē hant
So fchole gi wol werdē bekand
Do caiphas dat horde unde fach
He red de kleder unde fprak
Wat behoue gi tughe mere

Dit is en droghenere
Wat wil gi mid eme beghan
Se repen alle me schal ene han
Do ik horde deffe rede
Mi wart fo rechte lede
Dat van yamer unde smerte
En fwerd fnet dor myn herte
Do du haddeft di ghehord
[157r,01]Wat iamers deden fe eme vord
Do fe dit hadden ghe#dreuen
Vnde cyphas dat ordel hadde gheue
To#hant togē en|de iodē dan
He konde leyder nicht gan
To pilaus vor dat rihte
Do spreken de uil bofen wichte
Pilatus leue here
wi bringhen di enē droghenere
Nu hore wat he heft ghedreuē
He sprak men schal den tins nicht geuen
Dem keifer heft he ghesaget
Leue here dat fi di gheklaghet
Maria nu wolde ik di vraghen
Ik bidde dat du my willeft sagē
Do he to pilato quam
Weren eme de iodē also gram
[157v,01]Edder was dar ienich man mede
De dar richtede fine rede
Ancelme dat wil ik di claghē
Do wi dar de ioden saghen
Den he mēnich schone teken
Hadde dan bi eren feken
He let ere feke lamen ghan
He let ere doden up#ftan
He let ere blinden feen
Loue my dar was erer nen
Se repen al#ghemeyne

Beide grod unde kleyne
Men fchal ene an dat cruce han
He heft uns vele to leide dan
Wo langhe fchal de tufcher leuē
Dat was de troft den fē my geuē
Maria do ene pilatus fach
[158r,01] Wat is dat he to eme fprak
Ancelme dat wil ik di faghen
Pilatus begunde ene to vragē
Na finem rike dar he were
Do fprak vnfe leue here
Min rike is up der erde nicht
Wenest||u were myn rike hir
Mine denft#lude fcholden mir
Lofen wol van diner hand
Do fprak pilatus ik bin bekant
Ick proue dat wol in diner bere
Du bift eyn konyngk uñ here
Ik hore dat fprak m̄y fone vā di
Dat ik en konyngk fy
Ik bin in de werld ghekamen
Vnde hebbe de|m̄yſheit an#namē
Dat ik en tuch der warheid fi
[158v,01] Pilatus fprak berichte my
Wat is de warheit dat is m̄y fone
Vnde hadde fines m̄des fchone
Pilatus wolde to vele vraghē
De warheid wolde he nicht fagē
Hedde myn fone des bericht
So were he ghedodet nicht
So heddē fē eme nene not to dreuē
So were de m̄yſcheid vorlorē bleuē
He wolde dor des m̄yſchen willē
Gerne fine rede ffillen
Maria do dit was gheſchen
Saghe wat heft||u mer ghefen

Pilatus fprak to den ioden
Wes wille gi deffen mÿfchē dodē
Dar#ūme letet ene leuen
Vnde willet eme dat leuent geuē
[159r,01]Do repen de ioden alle#to#male
Mit eneme modighen grale
He heft dat land dorch#ghetoghē
Vnde heft alle dat volk bedrogē
Van galilea went al here
Id is eyn recht droghenere
Do pilatus dat vor#nam
Dat he van galilea quam
Herodes he ene fānde
De was en richter an dem lande
Se kiueden langhe went an de tid
Do word vor#fonet ere ftrid
Maria berichte my der rede
Wat herodes by eme dede
Do herodes ene fach
Do en fchude eme nu fo leuē dach
He horede vele van eme faghen
[159v,01]Dar#ūme begunde he ene to vraghē
Efte he were defulue man
De lazarū let van dode up#ftan
He vraghede ok efte he dat were
Dar#ūme fin vader auer mēnigē iare
De kindere heft ghe#flagen dot
Hore wat he eme mer bod
He fprak wult||u my en tekē wifē
Dar wil ick my wol ane#prifē
Dat ick di helpe van den ioden
Vp dat fe di nicht en doden
Myn fone fwech to aller ftund
He dede nū up fine mūnd
Wolde herodes dat wol uordregē
Do din fone dat hadde vorfweghen

Herodes de wol ene
He fchimpede ene alfo fere
[160r,01]Eyn wit klet toch he eme an
He fprak he fcholde wedder gan
To pilato erem heren
He wolde fick nicht mit eme bewerē
Maria nū fcholde ik gherne wetē
Wat he mer hedde befeten
Do he van herodefe quam
Vnde nene fchuld an eme vor#nam
Do pilatus ene fach
Van torne he to den ioden fprak
Kame gi echt mid duffem māne
Den ick to herodefe fande
Wille gi eme dat vorgheuen
Vnde laten ene leuen
Men plach doch enen uanghē man
Dorch den pafchen laten ghan
Nu latet ene der hochtid neten
[160v,01]Vnde latet ene ghan dat wil ick iuw hetē
Do repē fe du fchold en han
Vnde laten barrabas ghan
Maria nu lat my vorftan
Wat hadde barrabas ghedan
Barrabas hedde mēnich iar
De lude mordet apenbar
He was mid enem morder begrepē
Dat men ene fcholde flepen
Vnde van dem liue hebben dan
Men fe leten henne ghan
O#we auer de bofen ioden
Vor#ūme wolden fe ene doden
Vnde den recht fchuldigē latē gan
Maria nu lad my vorftan
Hore wo id do vord ghe#fchach
Pilatus to den ioden fprak

[161r,01] Gy heren ick en vinde nene fchult

An deffē māne nu hebbet dult

Ick wil ene fere laten flan

Vnde laten ene fine fraten gan

Dar#to ghinghen fterke man

De ene fere fcholden flan

Wan de twe vor#modet weren

So quemē twe ander heren

De floghen eme fo fware flaghe

Dat van yamerliker plaghe

Van finem houede went an de ben

Nicht heles konde me an em fen

Se deden eme ock mer to torne

Se makeden eme krone van dorne

Do fe ene fo fere haddē flagē

Se druckedē em went an dat breghe

Pilatus brachte ene manckt de iodē

[161v,01] Nu willet ene nicht doden

Ick hebbe eme fo vele to leide dan

fe repen alle men fchal ene han

Dit fint fwarlike word

Maria nū berichte mi vord

Wo fe dat mid em rechte helen

Do fe ene wolden vor#delen

Ancelme marke dat vil rechte

Pilatus let fine knechte

Alle de ftad vme#lopen

Se fcholden dat volk to hope ropē

fe repen gi lude gat hir vore

Vñ nemet iuwes rechtes ware

Se quemē al#ghe#meyne

Beide grod vnde cleyne

Se ghinghē vor dat richte ftan

Pilat⁹ fprak nemet deffen man

[162r,01] Vnde dodet ene iuwer ee

Alle#to#hant repen fe

De ee vor#bud uns ioden
Wy motē nenen man doden
He ſprak dem keifer to hone
He fecht dat he fi gades fone
Su dar#to left||u ene ghan
Du wult dem keifer entiegē ftan
Do pilatus hadde hord
Van den ioden deffe word
Dat he gades fone were
To#hand vruchtete he fo fere
He ſprak to|| mid groter lift
Nu faghe my drade we du bift
Min fone fwech uñ let ene vragē
he wolde eme des nicht faghē
He word des nicht vā eme bericht
[162v,01]Pilatus ſprak en ſprekeft||u nicht
Wente ick mach di laten doden
Vñ mach di wol lofen vā den iodē
Truwen maria des was ghenoch
Dat din fone dat vor#droch
Dat fik pilatus des vor#mat
An den reden fo proue ik dat
Dat#fulue heft ene vor#domet
Dat he fik der walt heft vor#romet
Maria nu lat my vor fin bericht
Antwerdede eme din fone gicht
Min fone konde des nicht vortragē
Se pilate ik wil di faghen
De walt de du heft auer my
Der en|hefft||u nicht van di
Se kumpt di vā dem hēmel nedder
Pilatus ſprak to dē iodē wedder
[163r,01]De man het ock mid alle nene ſchult
Do hadden de ioden grote vndult
Se repen alle men ſchal ene han
He heft vns noch to leide dan

Do pilatus dat vornam
Dat alle dat volk to#famide quam
Vnde wolden ene doden
He duoch fik vñd fprak to den iodē
Ick wil wesen fines dodes
Vnfchuldich vnde fines blodes
Se repen fin blod schal ane wan
Vp vns vnde vnse kindere ghan
Pilatus dede der ioden willen
Do he se nicht konde ftillen
He gaff dat ordel auer en
He fprak nu flepet mit em hen
Nu gi willet ene han
[163v,01]So latet barrabas ghan
Maria nu faghe mi wat se dreuē
Do dat ordel was ghe#gheuē
He moeste fin cruce fuluen dreghe
Dat was so grod vnde vor#weghe
Dat he des nicht dreghen konde
Se nemen an der#fuluē ftunde
Eynen man de droch dat cruce vore
De kindere worpē ene mit hore
Etlike vrouwen wenedē also fere
Do fprak vnse here
O#wo ga gi wenende auer mi
Nu wenet der not des wenēdes fy
Auer iuwe kinder des dot not
De my so grote smaheid doet
To#hant toghen ene de ioden
Dar se ene wolden doden
[164r,01]To caluarie in de ftede
Dar men eme van dem liuede dede
Maria wat heft he ene ghedan
Do se ene wolden han
Hore nuv yamerlike rede
Wo se mit mynem sone deden

Ik fach mit mynē oghen leider
Dat fe em ut#toghē fine kleider
Se dobelden we den rok behelde
Grot iamer mi wol velde
Do ik mynen fone naket fach
Ik leuede nu fo leiden dach
Min herte konde des nicht liden
Ik want em v̄me fine fiden
Van mynem houede enen dok
Dat cruce dat he fuluē droch
Dat woch ene to der erden nedder
[164v,01]Se nemen mynen fone wedder
Vnde worpen ene up|dat cruce dale
Der neghele haddē fe van ftale
De grot weren vnde vnbehende
Twe floghē fe em dor fine hende
Mit groten hamer#flaghen
Ancelme hore wat ik di wil fagē
Do fe en bi den armē haddē hangē
De vote konden em nicht to#langē
Vnde to dem hole nicht reken
Dar de neghele ȳne fteken
Se bundē em en fel v̄me de ben
Dar begunden fe ene then
So fere dat em de hende to#reten
Du fcholt vort ock weten
Eme knakeden alle fine fenen
To#famēde bet he fine thenen
[165r,01]Sin tunghē an finem munde
Do quam an der#fuluen ftunde
Eyn fwerd dorch myn herte
Van der#fuluen iamerlikē fmerte
Maria dit fint fware rede
Saghe my wat fe em mer deden
Se richtedē up dat cruce mit gro#ter not
Wente id was alzo grod

Dat fe des kunden nicht up#boren
Dar en moften vele lude to#horen
Do fe dat hadden up#gherichtet
Do en kunde ick leider nicht
Mines fones vote langhen
Wente he was fo hoghe hanghē
Bi dem cruce dat ik ftot
Vt finen wunden quam dat blod
Vnde wolde up de erde gheten
[165v,01]Vnde quam nedder dat cruce lank#vleten
Da dat m̄y oghē feghen an
Dat fin blod hir nedder#quam
To#hant was ik bereit
Vnde helt dar#under myn kleid
Vnde let dat lopen an minē ſchod
Do worden myne kleider rot
De touoren wit hadden wefen
De my an#fach deme mochte grefen
So yamerliken was ik belopen
Mid finen hillighē bloddes dropen
Maria wat word dar mer beghan
Do fe dit hadden ghe#dan
Hore nu yamerlike rede
Wo vele men em to leide dede
Twe morder worden dar ghe#vāghē
Dar#twifchen word he ghe#hanghen
[166r,01]Se ſpreken to em ere fnoden rede
He en moſte nicht wefen mit vrede
De dar was to der luchteren hand
De ſprak to em bift||u ghe#fand
Hir nedder an dem ouerſten trone
Bift||u des leuendighē gades ſone
So make di fund unde vns dar#mede
Do en antwerde he em nicht up de rede
De ander morder mid der vart
De to der rechten hand ghehanghē wart

He fprak wi fint morder apēbar
Wat fprekeft||u dar
Up morderige fint wi grepē vñ van#ghen
Unde in deffen galghē ghe#hanghen
Dat wil god an di wreken
Uor#vme wult||u deffe rede fpreken
He is vnfchuldich hie#to kamen
[166v,01]Dar word nen quad an em vornam
He fprak leue here
Wan du kumpft in dines vaders ere
So vorbarme di auer my
Min fone fprak ik faghe di
Du fcholt hute funder pin
Mit my an dem paradife fin
Maria nũ lat my vorftan
Wat word em mer to leide dan
Hore wat me mere mid en dreff
Pilatus de fcreff enen breff
An den breff hadde he ghefcreuē
De fchult de em de ioden gheuen
Dat he is en koningk der ioden
Dar#vme laten fe ene doden
Do de ioden dat vor#nemen
To pilato dat fe quemen
[167r,01]Se fpreken wi bidden di
Scriff nicht dat he vnfe koningk fi
Men fcreff dat he hebbe fproken
He were eỹ koningk dat hebbe wi wroken
Pilatus fprak dat fcreuē is
Dat fchal fchreuen bliuē des fit wis
Se neghelden bouē fine houet
Den breff up dat worde prouet
Vmme wat fchult de ioden
Leten ene fo iamerliken doden
Maria faghe mi wat fe mer|dreuen
Vnde wat fe em mer to leide deden

Hore wo fe ene repen an
So iamerlikē ik di nicht faghē kan
Bift||u des leuendighen gades fone
Hir nedder kamen van dem trone
So ftich hir van dem cruce nedder
[167v,01]So wille ~~di~~ wi di louen fedder
Do fe dit hadden ghedan
Min fone rep|finen vader an
He bat dat ene wolde vorgheuē
Se en woften nicht wat fe dreuen
Maria nu wolde ik gherne weten
Ofte din fone dat hadde vorghetē
Dat he di nicht to en fprak
Do he di fo yamerliken fach
Ancelme dat fchalt||u vorftan
Em word fo vele to leide dan
He en konde hebben nene frunde
Dat he nu icht fpreken kunde
Mer do mi fach vor fik ftan
Dat ik was fo iamerliken dan
Vnde was bedropen mit finē blode
He fprak to mi mit fachtē mode
[168r,01]Maria leue moder myn
Du fcholt vaft an dinē louē fin
Wente du wereft eȳ reyne ma#ghet
Du fchalt nicht fin vorfaget
Do ick van dem hēmele quam
Unde mynſheid van di ~~er~~ nam
Van dem hillighen ghefte etfanghē
Des ik nu bin in dat cruce ghehangē
Ick bin doch fchipper unde god
Ik ick bin van dinem liue ghevod
Du bift myn moder ik bin din fone
Min vader is an dem trone
Dar#ūme fo denke an myne fmerte
Vnde hebbe eyn ftede herte

Du schalt nenen twivel han
Ik wil di nicht vor#deruen lan
Maria saghe mi wo di were
[168v,01]Do he di trofede also fere
Do du haddeft dit ghehord
Gheueft||u em wedder nene word
Ancelme wat scholde ik spreken
Min herte wolde mi to#breken
Ik sprak myn herte#leue sone
Hebbe diner moder schone
Vnde lad my mid di steruen
Wat mach ik mer up der erde wer#uen
Min leue kind denke an my
Vnde hi lad mi hir bliue bi di
Wor#ume wult||u mi lenger sparē
Lad my mit di heime varen
Schal ik leue kind diner enberen
To weme schal ik mi den keren
Min leue sone vorbarme di
Vnde lat des gheneten my
[169r,01]Du hefft myne brude ghefoghen
Vnde ick hebbe di lefiken toghē
Du wereft myn leid#vordriff
Wat schal ik nu vil alme wiff
Schal ik nu alleine duelen
Weme wult||u my beuelen
Ancelme ik dreff so grote claghe
Vele mer wen ik di saghe
Nu saghe mi wat din sone sprak
Do he di also bedrouen sach
Des schalt||u berichten my
Weme heft he beualen dy
Ancelme des schalt||u sin bericht
He let my vnbeualen nicht
nu machft||u horen wo he sprak
Do he iohānem bi my sach

He fprak leue moder myn
[169v,01]Johānes fchal din fone fin
Ik en fchal nicht lenger bi di bliuen
De dot wil mi van henne#driuen
Du en|fchalt nenen twiuel han
Ik wil di nicht vorderuen lan
Ik en late diner nicht vnderweghen
Dicke heft||u mi up dinen armen dregē
Du bift myn moder ik bin din fone
Du fchalt noch an dem ouerftē trone
Sitten to der vorderen hand
He fprak iohānes wes bekant
Vnde denke dar#an dat ik nenē man
Alfo rechte leff ghe#wan
Maria fchal din moder fin
Nu nym fe an|de hude din
Du fchalt fe my wol bewaren
Ik mod nu van henne varen
[170r,01]Min leue iohannes dar do du bi
Rechte alfo ik des truwe di
Vnde giff er yūmer gudē troft
Se fchal drade fin vor#loft
Hir#mede he van vns fcheide
Vnde den reden giff enen ende
Maria dit hebbe ik wol vorftan
Nu faghe my wat word dar mer be#ghan
Hore nu yamerlike claghe
Dat was bi dem midden#daghe
De fūne vorlos eren fchin
Do rep de leue fone myn
Luder ftempne heli heli lama#zabatani
Du dudet myn vader vnde god
Myn leue vterkoren vat
Hefft||u my aldus fere vor#geten
Des en konden de iodē nicht weten
Se ghinghen alle vor ene ftan

[170v,01]Se spreken he repte elias an
Nu lat fen wat elias doghe
Efte he vns ene gicht nehmen moghe
Mi dorftet sprak myn fone do
Des worden de ioden vro
Dat word was ene wol beuallen
Etick mengheden fe mid gallen
Se reckeden em dat up to dem mūde
He sprak to der#fuluen ftunde
Nu is dat alle vuluen#bracht
Do he den dranck hadde be#facht
Do neghede he fin houet dale
He sprak leue vader ik beuale
Minen gheift an de hant din
Dar#mede vōr he van hin
Maria weft||u dar gicht aff
[171r,01]Do din fone den gheift up#gaff
Nu berichte mi de rede
Efte he ienich teken dede
Ancelme dat schalt||u merken
Dar hanghede en laken in der kerken
Dat to#red vnde vil hir nedder
De doden lude quemen wedder
De gheftoruen weren auer lāghē iare
Se ghinghen in der stad apenbare
De erde beuede vnde de fteyne
To#reten alghe#meyne
Maria nu lat my vorftan
Wat word dar mer ghedan
Hore nu yamerlike word
Wo de ioden deden vord
To pilato dat fe treden
Vil fere dat fe beden
[171v,01]Dat he ene de doden lude gaue
Dat fe fe hudden in|de graue
Dat in eren pafche daghen

Nenen yamer an#laghen
Pilatus sprak to eren reden
He gunde des wol dat fe so deden
Do quemē de ioden here#then
Vnde to#breken dē morderē ere ben
Do fe to mynē fone quemen
Vnde ene dot vor#nemen
Se breken em nicht fine ben
Mer der ridder quam dar en
De hete longin⁹ vnde was blint
De Stack myn herte#leue kint
Mit enem spere dorch fin herte
Ik sprak van iamerliker fmerte
O#we yamer vnde leid
[172r,01]Owe bermherticheid
Wor#vme driue gi deffe not
Vnde was he auer#langk dot
Wat is dat gi nu an eme wreket
Dat gi ene dorch fin herte fteket
Wille gi den ~~mer~~ to leide don mer
So neget her iuwe sper
Vnde dodet de moder mit dē kinde
So hebbe gi dodet al fin ghefinde
Ancelme dit scharff an dinē breff
Dit was de yamer den ick dreff
Maria dat hebbe ik wol ghehord
Wult||u my berichten vord
Wo he fi van dem cruce ghenomē
Vnde to der erden fi ghe#komen
Ancelme dat schalt||u weten
Eyn de was yoseph ghe#heten
[172v,01]De was en gode#vruchtich man
He was to pilato ghe#gan
He sprak pilatus leue here
Ick bidde di so rechte fere
Dat wi ihm gr^auen moten

Sin fchone moder wil vor#weten
Dat iamer v̄nd dat herte#leid
Dat is fo grod dat fe begheit
Se drift fo kleghelike not
He en werde grauen fe fcriet fik dot
Pilatus de vor#wunderde fik fere
Ofte he al#rede ftoruen were
He fprak he fchal orleff hauen
Dat he ene moten grauen
Do em dat orleff was ghegheuē
Saghe my wo fe ere dinck an#cleuē
Ancelme dat fchal di entfarmen
[173r,01]Josep ftech to finen armen
Enen hamer hadde he ī finer hant
Dar he de neghele mede ut#want
Se weren to#male grod
He toch fe ut mid groter not
Do ick dat fach mid mynē ogen
Dat de neghele werē ut#toghē
Vnde wolde hir nedder#gliden
Ik grep ene v̄me fine fiden
Ik vor em vor fine mund
Mer wen to dufent ftund
Do fine vote weren los
Wo drade dat ick de erdē kos
Vnde lede ene an mynē fchot
Sin liff was em van blode rod
Ick dreff yamerlike nod
Wan ruwen mochte ik fteruē dot
[173v,01]Ick fprak herte#leue fone
Wor is nu din grote fchone
Dar ick mi ane to vrowēde plach
O#we den mortliken dach
Dat ick dit iu fcholde leuen
Nu mot ik my troftes begheuē
Maria nu wolde ik fin bericht

Mogeden fik de|iūgherē gicht
Ancelme fō rechte fere
Se hedden noch lat edder bere
Se weren angeftes alfo vul
Van vruchten werē fe al dul
Johānes de quā here#lopen
So rechte lude ropen
He vil em up fine bruft
He fprak herte#leue here
Owe ya nu unde iūmer#mere
[174r,01]Wo yamerliken bift||u ghefchapē
T||auent dar ik word entflapen
Vp diner bruft gaf din herte foten roke
Nu giff id fmerte vnde note
Petrus dreff grote not
He rep o here were ik dot
Leue here vor#giff id my
Dat ik vorfaket hebbe dy
Maria magdalēa quam
Vmme finē hals fe ene nam
Se rep o#we leue here
Dit uor#wīne ik nūmer#mere
Wat fchal ick nu lengher beleuen
We fchal my nū de|funde vorgheuē
Alfo du hefft ghedan
De iūgheren quemē all ghan
Se dreuen yamer vnde fmerte
[174v,01]Owe repen fe leue here herte
Wes left||u vns auer bliuen
Wi moten groten kūmer liden
De ioden laten vns doch nicht leuē
Ancelme den yamer den fe dreuē
Den vindet me nerghē befchreue
Maria duit fware word
De ik van di hebbe ghe#hord
De en horde ik alle myne daghe

Berichte my des ik di vraghe
Heft||u yeniche not mer befeten
Do me ene begroff dat wil ik we#ten
Ancelme dat schalt||u vorftan
De groteftu not ghink noch|an
Do fe ene grauen wolden
Ik fprak ik wil ene bi my beholden
Ik wolde dar bi eme bliuen
[175r,01]Se scholden my dar nicht vā driuē
Er he my worde ghenomen
He were my fo nicht anghe#komē
Dar iohānes dat vornam
Vil drade he to my lopende quam
He fprak maria ik bidde di
Dat du willeft fteden my
Dat men graue mynen heren
Wi moten finer leider enberen
Du weft id bet wen ick
Dat he fuluen wolde fick
In deffen daghē laten doden
Yamerliken van den ioden
Ok weft||u wol dat he wil upftan
Vnde wil vns nicht vorderuē lan
Dar#vme lad vns ene an der erden
Grauen dat he vns nicht nomē werde
[175v,01]Maria nu wil ick fin bericht
Twideft||u iohannes icht
Ick antwerde uppe fine rede
Ick fprak wes deift||u my alfo leide
Johānes lat de rede bliuen
Vnde lat my mynē kūmer driuē
Du mochteft my wol vrede lan
Mi is en#noch tho leide ghedan
De iūgherē quemē alle here
Vnde beden my fo rechte fere
Dat ick to#leften orleff gaff

Dat fe ene leden an dat graff
Do he an dem graue lach
Ick vor to eme vnde fprak
Gy heren latet iuw vor#barmen
Vnde grauet my vil armen
By myn kint des dot my not
[176r,01]Ick fterue doch van ruwen doet
Dit was do nicht lanck
fe toghen my ane mynē danck
Vt dem graue ane were
Do wenede ik alfo rechte fere
Se wurpen den ften up fin liff
Do fprak ick vil arme wiff
Latet my ene noch ens fen
Er dat de grote fware ften
Werde up myn kind ghe#lecht
Ander#werue lep ick echt
Vp dat graff do en fach ik nicht
Wente id was leider|al bericht
Maria nu berichte my
Wo langhe bleueft||u dar bi
Do din fone ble be#grauen ward
Vorgheteft||u ene mit der vard
[176v,01]Ancelme hore wo ick dede
Ick ghinck ligghen up de ftede
dar myn fone vnder lach
Vil yamerliken dat ick fprak
Gy heren ik bidde iuw al#ghemeyne
Dat gi my hir laten alleyne
Vp mynes kindes graue bliuē
Vnde latet my mynē kūmer driuē
Dar en moghe gi nicht bi#ftan
Dar#vme bidde ick dat gi ghan
Ik wil wenen vnde fcrigen
Den en wil ick nicht vor#tighen
Ik en fi ftoruen dot

Do toghen fe my mit groter n[ot]
Yamerliken an de ftat
Got wet wol wat ik be#fat
Myne kleder werē van blode rot
[177r,01]Van deme dat van dem cruce vlot
Do my dat volk an#ghesach
Dat meifte del der frouwen ſprak
O milde god van hēmelrike
Nu word ni groter vnghelike
Vor#varen an alle deffen landen
So bi deffen ynnighen māne
An deffer vrouwen is gheschen
Nu nu|werlde de kūmer befeen
Ancelme hore dit ſchalt||u wetē
Dit hefft myn ſone vnde ik beſeten
Dit ſchalt||u vil degher ſchriuen
Id ſchal nicht alleyne bi di bliuē
Du ſchalt dit allen luden ſaghē
Alle de di willet vraghen
De moghen an deffen reden
Prouen wat m̄y ſone heft ghe#leden
[177v,01]Du ſchalt ock des namē neten
Ancelmus ſchal de paſſio heten
A.M.E.N ʒ|č